

LEVEN IN DE TUSSENTIJD

Hugo Bouter

LEVEN IN DE TUSSENTIJD

Jezus volgen en Hem dienen in de tijd van Zijn verwerping

*Leven in de tussentijd,
Jezus volgen en Hem dienen in de tijd van Zijn verwerping*

Copyright © 2014 Hugo Bouter
Vormgeving: Jan Paul Spoor
Tweede editie 2014 OudeSporen

ISBN/EAN 978-90-70926-54-0
NUR 707

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch of mechanisch, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

“In die tijd ging Jezus op de sabbat door de korenvelden; zijn discipelen nu kregen honger en begonnen aren te plukken en te eten. Toen de farizeeën dit echter zagen, zeiden zij tot Hem: Zie, uw discipelen doen wat niet geoorloofd is te doen op sabbat.

Hij echter zei tot hen: Hebt u niet gelezen wat David deed toen hij honger had, en zij die bij hem waren? Hoe hij het huis van God inging en de toonbroden at, die hij niet mocht eten, en ook zij niet die bij hem waren, behalve alleen de priesters?

Of hebt u niet gelezen in de wet, dat op de sabbat de priesters in de tempel de sabbat ontheiligen en onschuldig zijn? Ik zeg u echter, iets groters dan de tempel is hier. Als u echter had geweten wat het is: ‘Barmhartigheid wil ik en geen offer’, dan zou u de onschuldigen niet hebben veroordeeld. Want de Zoon des mensen is Heer van de sabbat.”

Matteüs 12:1-8

Inhoud

Woord vooraf	9
1. Ik prijs U, Vader	11
1.1. Terwijl u de Vader dankt	11
1.2. Heer van de hemel en van de aarde	13
1.3. Want zo is het een welbehagen geweest voor U	14
2. De Zoon openbaart nu de Vadernaam	17
2.1. Alles is Mij overgegeven	17
2.2. De kennis van de Vader en de Zoon	18
3. Wij volgen een verworpen Heer	21
3.1. Komen tot Christus	21
3.2. David werd hun aanvoerder	22
4. Hebt u niet gelezen wat David deed?	27
4.1. De vrijheid waarmee Christus ons heeft vrijgemaakt	27
4.2. Het voedsel van het heiligdom	28
4.3. Het wapen van het heiligdom	30
5. De vijf principes van de nieuwe bedeling	33
5.1. Een nieuw priesterschap	33
5.2. Een nieuw perspectief: de rust van God	34
5.3. Een nieuwe tempeldienst	35
5.4. Een nieuwe leidraad: barmhartigheid bewijzen	36
5.5. Een andere koning: Jezus is Heer	37

Woord vooraf

Wat is leven in de ‘tussentijd’? Dat houdt in dat wij als christenen leven in de tijd tussen Christus’ komst in vernedering hier op aarde én Zijn wederkomst met macht en majesteit. Het is leven als vreemdelingen en bijwoners in de tijd waarin wij de verworpen en gekruisigde Heer navolgen, in afwachting van Zijn glorieuze terugkeer. De ‘tussentijd’ is tevens de periode tussen de *Pinksterdag* en de *Parousie*, tussen de komst van de Heilige Geest om de Gemeente bijeen te vergaderen en de wederkomst van de Heer om de Gemeente op te nemen in heerlijkheid en Zijn daaropvolgende verschijning met alle heiligen.

In het evangelie volgens Matteüs stelt de Heer Jezus Zich aan het volk Israël voor als de beloofde Koning. Helaas werd Hij door Zijn eigen volk verworpen, zoals duidelijk wordt in de loop van het evangelie. In de hoofdstukken 11 en 12 vindt de grote wending plaats en spreekt de Heer het ‘wee u’ uit over de Galilese steden, die weigerden zich te bekeren op de prediking. De Heer zou evenals Johannes de Doper, de heraut van de Koning, gevangengenomen en gedood worden. Het Koninkrijk der hemelen zou een nieuwe, verborgen gedaante aannemen in de periode waarin de Heer Zelf afwezig zou zijn, ‘verborgen’ zou zijn in de hemel (vgl. Matt. 13).

Tweemaal vinden wij hier de uitdrukking 'in die tijd' (Matt. 11:25; 12:1). In samenhang hiermee vinden wij een aantal belangrijke aanwijzingen van de Heer in deze korte passage (Matt. 11:25-12:8), en wel ten aanzien van:

- (a) het leven als volgeling van Hem in de 'tussentijd';
- (b) onze huidige zegeningen door de kennis van de Vader en de Zoon, dankzij de inwoning van de Heilige Geest;
- (c) de aard van onze dienst en van ons discipelschap in deze periode;
- (d) en ten slotte de grote kenmerken of principes van de nieuwe, christelijke bedeling.

Gouda, voorjaar 2014

H. Bouter

Wij willen ons nu eerst bezighouden met het dankgebed van de Heer ‘in die tijd’, zoals wij dat vinden aan het slot van Matteüs 11. Jezus sprak een bijzondere dankzegging uit in die cruciale tijd.

1. Ik prijs U, Vader

‘In die tijd antwoordde Jezus en zei: Ik prijs U, Vader, Heer van de hemel en van de aarde, dat U deze dingen voor wijzen en verstandigen hebt verborgen en ze aan kleine kinderen hebt geopenbaard. Ja, Vader, want zo is het een welbehagen geweest voor U’.

Matteüs 11:25-26

1.1. Terwijl u de Vader dankt

De Heer Jezus was tot Zijn volk gekomen als de beloofde Koning, maar – zoals Johannes zegt – de Zijnen hebben Hem niet aangenomen. De Koning kon Zijn rijk nu niet in zijn openbare gedaante oprichten. Voortaan was Hij de *Zaaier*, die het Woord van God zou zaaien in de akker van de wereld (Matt. 13). Pas in de eindtijd, bij Christus’ wederkomst, zal het Koninkrijk met macht en majesteit worden gevestigd. Israël zal het centrum van het komende Vrederijk zijn, waarin de Zoon des mensen zal zitten op de troon van Zijn heerlijkheid (Matt. 25:31).

Maar hier in Matteüs 11, bij Jezus' dankzegging aan het adres van de Vader, was het nog lang niet zover. In de verzen daarvoor had Hij het 'wee u' uitgesproken over de Galilese steden waarin Hij de meeste krachten had verricht: Chorazin, Betsaida, en Kafarnaüm. Die steden hadden zich niet bekeerd, hoewel zij in aanraking waren gekomen met de krachten van het Koninkrijk der hemelen. Ongetwijfeld was de Heer teleurgesteld over het onbegrip van Zijn volksgenoten, over het feit dat Hij niet was geaccepteerd als de Messias. Niets kon echter Zijn innerlijke vrede verstoren. Hij legde het allemaal in de handen van de Vader en Hij onderkende hierin Diens wijze hand. Het was een onderdeel van Gods plan dat de leiders van de natie, de 'wijzen en verstandigen', geen oog voor de heerlijkheid van Christus hadden en Hem zouden overleveren om gekruisigd te worden. Langs deze weg zou het heil immers ook tot *de volken* komen. Christus zou als de Zoon van de levende God Zijn Gemeente gaan bouwen (Matt. 16:18), en die zou bestaan uit gelovigen uit Israël én uit de volken. Aan 'kinderen' zou het worden geopenbaard. Alleen gelóvigen, mensen die worden als kleine kinderen, worden ingeleid in de openbaring van de *Vader* door de Zoon. Samen vormen zij de nieuwe familie van verlost mensenkinderen, Gods huisgezin, de Gemeente van de levende God.

Jezus begon zelfs met een lofprijzing: 'Ik prijs U, Vader'. Dat is een les voor ons wanneer wij in moeilijke omstandigheden verkeren. Misschien vraagt u zich wel eens af: Wat is de zin van mijn leven en van mijn werk? Is er wel iemand die mij echt begrijpt en waardeert? Ja, als u God uw *Vader* kunt noemen door het geloof in het volbrachte werk van Christus, mag u weten dat er Eén is die u ten volle begrijpt. Dan mag u ook instemmen met deze lofprijzing: 'Ik prijs U, Vader' (Matt. 11:25).

1.2. Heer van de hemel en van de aarde

De hemelse Vader weet beter dan wij wat goed voor ons is. Is Hij niet de Heer van de hemel en van de aarde? Bestuurt Hij niet alle dingen? Heeft Hij niet de hele wereld in Zijn hand? Doorlopen Zijn ogen niet de hele aarde? Deze omschrijving van de Vader als *de Heer van hemel en aarde* herinnert aan wat wij in het eerste bijbelboek lezen over Abrams ontmoeting met Melchisedek, een gebeurtenis met een diepe profetische betekenis. God openbaarde Zichzelf toen als de Schepper (of: de Bezitter) van hemel en aarde. Want de priester Melchisedek trad Abram zegenend tegemoet met de woorden: 'Gezegend zij Abram door God, de Allerhoogste, de Schepper van hemel en aarde' (Gen. 14:18-20). God is de Allerhoogste, die hemel en aarde bezit. Hij is de Heer van de hemel en van de aarde. Straks in de eindtijd zal dat ook voor iedereen zichtbaar zijn.

Maar voor ons als kinderen van God is Hij nu in de eerste plaats onze *Vader*. Zó mogen wij Hem aanroepen, want de Zoon is hier op aarde gekomen om Hem te verklaren en de Vadernaam bekend te maken. Gelovig mogen wij Zijn naam prijzen, ja, heel persoonlijk mogen wij het Christus nazeggen: 'Ik dank U, Vader'. Maar ook gemeenschappelijk mogen wij de Vader prijzen in de Gemeente van de verlostten. Eerbiedig zullen wij het in sommige situaties echter ook moeten zeggen: 'Ja, Vader' (Matt. 11:26). Dat is geen protest, ook geen gedwongen berusting, maar bewuste *instemming* met Zijn heilige wil. Laten wij zo alles wat ons overkomt, ook alle teleurstellende dingen, in de handen van de Vader leggen. Christus wil het ons leren, want Hij laat Zijn discipelen delen in de kennis van de Vader. De Zoon wil de Vader heel graag aan ons openbaren (Matt. 11:27).

Er is maar één voorwaarde die de Heer ons stelt: wij moeten leerlingen, volgelingen van Hem worden. Wij moeten tot Hem komen en van Hem leren. In het beeld van *het juk dragen* wordt dit nader omschreven. Het betekent in feite dat wij Hem erkennen als onze grote Leidsman en Leraar en samen met Hem de weg gaan. Hij alleen is de Weg tot de Vader. Met Hem de weg te gaan onder het juk dat Hij ons oplegt: *dat* geeft ware rust. Hij is geen harde Leermeester, want Zijn juk is zacht en Zijn last is licht.

1.3. Want zo is het een welbehagen geweest voor U

Christus was het *welbehagen* van de Vader. Dat was Hij als Zoon van eeuwigheid, maar Hij was het ook als Mens hier op aarde. God vond in Hem Zijn ‘vermakingen’ reeds vóór de schepping van de wereld (Spr. 8:30 SV), maar dit was ook het geval *nadat* Hij Mens was geworden en de gestalte van een Slaaf had aangenomen. In het evangelie naar Matteüs vinden we een tweevoudig getuigenis van God de Vader, dat de Zoon ook als Mens de Geliefde was die Zijn *welbehagen* vormde. Zowel aan het begin van Christus’ dienstwerk hier op aarde als bijna aan het eind ervan kwam er een stem uit de hemel, die zei: ‘Deze is Mijn geliefde Zoon, in Wie Ik welbehagen heb gevonden’ (Matt. 3:17; 17:5). In beide gevallen ging het om situaties *waarin Hij werd onderscheiden van andere mensen* (resp. de overige dopelingen van Johannes, en godsmannen als Mozes en Elia). Dat was nodig om aan te geven dat Christus volstrekt *uniek* was. Verder wordt in dit evangelie nog het getuigenis van Jesaja aangehaald ten aanzien van de Knecht des Heren. De Heer Jezus was de uitverkoren Knecht, de Geliefde in Wie de HERE een welbehagen had gevonden (Matt. 12:18). Terwijl het volk Israël had gefaald om God te dienen, was Christus gekomen als de volmaakte Dienstknecht om Gods wil en welbehagen te vervullen (vgl. Ps. 40:9).

Merkwaardig is echter dat wij óók in Matteüs 11:26 een dergelijke uitdrukking vinden. Dat is opmerkelijk omdat het in dit gedeelte gaat om *de gevolgen van de verwerping van de Messias*. God wist niet alleen van tevoren, dat Zijn Knecht zou lijden en zou worden verworpen door Israël en de volken, maar in die weg van diepe smaad zou tevens *Gods welbehagen* worden vervuld. De verworpen Knecht van Jahweh, die Zich tevergeefs had afgemat om Jakob tot God terug te brengen en Israël tot Hem te vergaderen, zou tot *een Licht voor de volken* worden gesteld (Jes. 49:4-6). Gods heil zou gaan reiken tot het einde der aarde. God had er behagen in Zijn heil nu uit te breiden tot alle mensen, d.w.z. allen die vermoeid en belast waren en daarom de toevlucht tot de Zoon wilden nemen. Christus – de verworpen Messias – werd zo het middelpunt en het aantrekkingspunt van allen die met Hem zouden worden verenigd. Uit het eerste gedeelte van Matteüs 11 blijkt heel duidelijk, dat de Heer Jezus – evenals Zijn voorloper Johannes de Doper – was verworpen door het volk Israël. Hij moest dan ook het oordeel uitspreken over de steden waarin Hij zonder vrucht had gearbeid. Wij vinden hier echter – en dat is een bewijs van de volmaakte mensheid van de Heer – geen blijk van verzet met betrekking tot de weg van verwerping en vernedering die Hij moest gaan. Integendeel, Hij onderwierp Zich volkomen aan de wil van de Vader en kon Hem te midden van deze moeilijke en teleurstellende omstandigheden zelfs prijzen (Matt. 11:25)!

De Heer was tot het Zijne gekomen (d.i. het volk Israël), maar Hij moest constateren dat de Zijnen Hem niet hadden aangenomen (Joh. 1:11). Hij aanvaardde dit evenwel als de wil van de Vader en ging gewillig de weg van het lijden, opdat het heil van God tot *alle mensen* zou komen. Het was ‘in die tijd’, namelijk in de tijd waarin Hij het ‘wee u’ moest uitspreken over de steden die zich niet hadden bekeerd, dat Hij de Vader *dankte* dat Hij

deze dingen voor de wijzen en verstandigen van Israël had verborgen en slechts aan een overblijfsel, een rest van het volk had geopenbaard (vgl. Matt. 16:16-17). Zij die Hem wél hadden aangenomen worden hier omschreven als ‘kleine kinderen’, die de Vader kenden en een open oor hadden voor de dingen die Hij hun wilde openbaren. Deze benaming tekent ten eerste dat zij het *geloof* van een kind bezaten en opnieuw geboren waren, en ten tweede spreekt het van hun eigen positie van *geringheid* en *onaanzienlijkheid* tegenover de machtige leiders van het volk.

De Heer accepteerde dus dat Hij als de Messias door Zijn volk werd verworpen en dat als gevolg daarvan het beloofde Koninkrijk werd uitgesteld. Hij nam dit niet aan uit de hand van de mensen die het Hem aandeden, maar uit de hand van de Vader! ‘Ja, Vader, want zo is het een *welbehagen* geweest voor U’ (Matt. 11:26). Gods plan zou langs de weg van kruis en opstanding vervuld worden. Gods verborgen raadsbesluiten zouden op die manier worden gerealiseerd: de Gemeente zou worden gevormd door gelovigen uit Israël én uit de volken. De Gemeente van de levende God wordt in de genadetijd gebouwd op Christus de Rots, de Zoon van de levende God (Matt. 16:16; 1 Tim. 3:15). De komst van het Koninkrijk is uitgesteld en het heeft in de tijd van de verwerping van de Koning een bijzondere gedaante aangenomen, die in Matteüs 13 nader wordt omschreven. Het Koninkrijk wordt nu niet met geweld gevestigd, het heeft een *geestelijk* karakter en de gelovigen strijden met *geestelijke* wapens (vgl. Rom. 14:17; 2 Kor. 10:4). Eenmaal komt de tijd – wanneer de Gemeente voltallig is en is ingevoerd in de hemel – dat het wordt opgericht in macht en majesteit. Israël zal dan tot inkeer komen en zich buigen voor de gezalfde Koning, die komt in de naam van de HERE (Matt. 23:39). Gods plannen falen niet en de Heer Jezus zal uiteindelijk de eer ontvangen die Hem toekomt, ook van de kant van Zijn aardse volk Israël.

In dit tweede hoofdstuk zien wij de grote consequenties van de verwerping van de Heer als de beloofde Koning. De Zoon openbaart nu de Vadersnaam aan allen die in het geloof tot Hem komen.

2. De Zoon openbaart nu de Vadersnaam

‘Alles is Mij overgegeven door Mijn Vader, en niemand kent de Vader dan de Zoon, en hij aan wie de Zoon [Hem] wil openbaren’.

Matteüs 11:27

2.1. Alles is Mij overgegeven

De Heer kon nog iets aan Zijn dankzegging toevoegen, en wel dat alle dingen door de Vader aan Hem waren *overgegeven* – zelfs al leek het zo heel anders te zijn. De verwerping van de Messias door Zijn volk vormde voor God de aanleiding Hem nog grótere heerlijkheid te geven. Dit ligt besloten in de woorden van de Heer: *‘Alles is Mij overgegeven door Mijn Vader’* (Matt. 11:27). Christus is als Koning over Sion nu tijdelijk verworpen, maar Hij is als Zoon des mensen verheerlijkt aan Gods rechterhand en dat betekent

dat *alle dingen* aan Hem zijn onderworpen (zie de aanhalingen van psalm 8 in 1 Kor. 15:27, Ef. 1:22-23 en Hebr. 2:7-9).

In het evangelie naar Johannes is de *liefde* van de Vader voor de Zoon het motief om de Zoon tot middelpunt van alle dingen te maken: 'De Vader heeft de Zoon lief en heeft alles in Zijn hand gegeven' (Joh. 3:35). De passage in Matteüs vertoont hiermee wel overeenkomst, omdat hier gesproken wordt over het *welbehagen* van de Vader, waarvan de Zoon het Voorwerp is. We horen hier ook iets over de intieme verhouding tussen de Vader en de Zoon: '(...) en niemand kent de Zoon dan de Vader, en niemand kent de Vader dan de Zoon' (Matt. 11:27). Gelukkig stopt dit vers niet met deze verheven woorden, maar is er nog een vervolg: '(...) en hij aan wie de Zoon [Hem] wil openbaren'. Christus is weliswaar verworpen als de Messias die tot Zijn volk kwam, maar Hij heeft Zichzelf nu omringd met een kring van volgelingen, van 'broeders', van kinderen van de Vader.

Dankzij het werk van de Heer hebben wij de *Vadernaam* leren kennen en mogen wij de *Vader* nu in geest en waarheid aanbidden. Te midden van de Gemeente heft Christus Zélf de lofzang aan en leidt Hij het lied van dank en aanbidding jegens de Vader (Hebr. 2:12). Hij had Zijn discipelen op aarde reeds de Vadernaam verklaard (Joh. 17:6,26), maar na Zijn opstanding uit de doden heeft Hij hen daadwerkelijk ingevoerd in het genot van die nieuwe relatie (Joh. 20:17). Hij is de Eerste onder vele broeders (Rom. 8:29). Hij is het Hoofd van een nieuw mensengeslacht, de familie van Gods kinderen.

2.2. De kennis van de Vader en de Zoon

Matteüs 11 laat dus ook zien wat het werk van de Zoon is in de tijd van Zijn verwerping door Zijn aardse volk. De Messiaanse tijd

is uitgesteld, de tijden van verkwikking en van herstelling van alle dingen breken pas aan bij Christus' wederkomst (Hand. 3:19,21). Tot dan toe heeft God voor de verworpen Koning een plaats bereid aan Zijn rechterhand in de hemel en Zijn volgelingen zijn een hémels volk, doordat zij door de Heilige Geest zijn verenigd met hun Heer in de hemel. Daarom zegt de Heer dat het voortaan zou gaan om de openbaring van de Vader door de Zoon, om gemeenschap met de Vader en de Zoon, om ware rust voor het hart en *niet* om Messiaanse heerschappij. Doordat de Zoon de Vader openbaart aan vermoeide mensen – zondaars die met belijdenis van schuld tot Hem komen – is er werkelijke gemeenschap met God mogelijk. Onze gemeenschap met de Vader en de Zoon is gegrond op het bezit van het eeuwige leven, dat in de Zoon ons deel is. Dat geeft ons volkomen blijdschap (1 Joh. 1:1-4).

In het Oude Testament woonde God in donkerheid, in het verborgene van het heiligdom. Hij troonde achter het voorhangsel en niemand kon tot Hem naderen, met uitzondering van Mozes en de hogepriester Aäron, die slechts eenmaal per jaar het allerheiligste mocht betreden, en wel op de Grote Verzoendag. Maar op grond van het lijden en sterven van Christus is er voortaan vrije toegang tot God in het heiligdom voor eenieder die gelooft. Het voorhangsel is gescheurd, de hemel is nu open (Hebr. 10:19-22).

Wij kennen God als onze Vader in Christus, en Hij heeft ons bestemd tot het zoonschap voor Zichzelf (Ef. 1:5). Wij zijn in Christus heilig en onberispelijk vóór Hem geplaatst. Wij verblijden ons in Gods gedachten, in Zijn raadsbesluiten van eeuwige liefde en genade. Wij hebben gemeenschap met de Vader en kennen het Vaderhart. En wij hebben gemeenschap met de Zoon en delen in het welbehagen dat de Vader in Hem heeft gevonden.

De Vader heeft ons aan de Zoon gegeven en wij zijn vast met Hem verbonden.

In het Oude Testament werd God gekend als de ene, ware God. Maar in het Nieuwe Testament openbaart de levende God Zichzelf als Vader, Zoon en Heilige Geest. God heeft Zichzelf nu in Zijn diepste wezen doen kennen. De Zoon openbaarde de Vader reeds tijdens Zijn leven op aarde en deze openbaring zet Hij nu voort vanuit de hemel door het werk van de Heilige Geest. Hij was niet slechts de Koning van Israël, maar ook *de Zoon van de Vader*. Wij kunnen de Vader alleen door Hem leren kennen. Hij is de Weg, want 'niemand komt tot de Vader dan door Mij' (Joh. 14:6).

Zo vinden wij rust voor onze zielen: door Christus rusten wij aan het Vaderhart. God is onze Vader geworden in en door Christus, en wij zijn nu geliefde kinderen en zonen van God. Wij gingen gebukt onder het juk van onze zonden, die nog zwaarder wogen door het juk van de wet, die het oordeel en de vloek over ons uitsprak vanwege onze overtredingen. Maar Christus heeft ons vrijgekocht en ons verlost van de vloek van de wet. Als volgelingen van Hem hoeven wij alleen Zijn *zachte* juk te dragen en Zijn last die *licht* is. Wij hebben een open hemel in het verschiet, want Hij is ons voorgegaan en heeft plaats voor ons bereid in het Vaderhuis.

In dit derde hoofdstuk zien wij een ánder aspect van het leven in de tussentijd: wij volgen een verworpen Koning en delen in Zijn lijden.

3. Wij volgen een verworpen Heer

‘Komt tot Mij, allen die vermoeid en belast bent, en Ik zal u rust geven. Neemt Mijn juk op u en leert van Mij, want Ik ben zachtmoedig en nederig van hart, en u zult rust vinden voor uw zielen; want Mijn juk is zacht en Mijn last is licht’.

Matteüs 11:28-30

3.1. Komen tot Christus

Het slot van Matteüs 11 toont heel mooi het evenwicht tussen de goddelijke verkiezing enerzijds en het aanbod van genade anderzijds. Eerst zien wij de verkiezende wil van de Zoon: ‘(...) hij aan wie de Zoon Hem [d.i. de Vader] *wil* openbaren’ (zie hoofdstuk 2 van deze brochure). Dan volgt echter de vriendelijke uitnodiging aan vermoeide zondaarsharten: *‘Komt tot Mij, allen die vermoeid en belast bent, en Ik zal u rust geven’* (Matt. 11:27-28). Christus’ roepstem komt tot allen die vermoeid en belast zijn, allen die rust zoeken voor hun geweten. Wij mogen komen

met de last van onze zonden en onze schuld, de last van onze moeiten en zorgen en alles aan de voeten leggen van Hem, die onze zonden droeg op het kruis van Golgota. Hij heeft nu *vrede* gemaakt door het bloed van Zijn kruis (Kol. 1:20).

Wanneer wij zo bij Hem *vrede* en *rust* hebben gevonden, worden wij leerlingen, discipelen van Hem. Wij horen bij een verworpen Koning, wij gaan met Hem de weg en nemen Zijn juk op ons. De beeldspraak van het juk dragen is ontleend aan de landbouw. De Israëliet mocht niet ploegen met een ongelijk span dieren (Deut. 22:10; vgl. 2 Kor. 6:14). Hier in Matteüs 11 betekent het dat de discipel in de pas moet lopen met de Meester en aan Hem gelijkvormig moet worden. Wij gaan dus met Hem onder hetzelfde juk en wij leren van Hem. Wij delen in Zijn smaadheid. Hij is zachtmoedig en nederig van hart en Hij wacht op de tijd die door de Vader bepaald is, waarop Hij de macht zal ontvangen die Hem rechtens toekomt. Wij wachten met Hem; wij eisen onze 'rechten' niet op, maar dragen het juk dat de Meester ons oplegt. Wij vinden in de moeilijkste omstandigheden rust voor onze zielen en wij gaan met Zijn *vrede* in het hart de weg, want Zijn juk is zacht en Zijn last is licht.

3.2. David werd hun aanvoerder

In dit verband wil ik graag wijzen op enkele parallellen met de tijd van koning David (zie 1 Sam. 22:1-2). David ontving de koninklijke macht pas lange tijd nadat hij door Samuël tot koning was gezalft. Hierin is hij een type van Christus, die de koninklijke *waardigheid* wel heeft ontvangen maar de koninklijke *macht* nu nog niet zichtbaar uitoefent. Christus is nog steeds de Verworpenene. De wereld heeft Hem uitgeworpen en verhoogd aan

het kruis. Zijn eigen volk heeft Hem afgewezen. De Joden wilden niet dat Hij Koning over hen zou zijn. Intussen is Christus door God verhoogd aan Zijn rechterhand in de hemel, en geplaatst boven alle overheid, gezag, kracht en heerschappij en elke naam die genoemd wordt (Ef. 1:20-22). Hij is de Koning der koningen en de Heer der heren: die waardigheid bezit Hij nu al, maar de koninklijke macht die ermee verbonden is wordt pas zichtbaar bij Zijn wederkomst (Openb. 19:11-16).

Toen David moest vluchten omdat de tijd van zijn regering nog niet was aangebroken, werd hij het middelpunt en de aanvoerder van een aantal trouwe volgelingen. Zo heeft Christus, hoewel Hij nog de Verworpenen is, discipelen die ten nauwste met Hem verbonden zijn. Hij is het Middelpunt van al degenen die Hij heeft uitverkoren en tot Zich heeft getrokken (Joh. 12:32). Wij vinden dat hier in 1 Samuël 22 voorgesteld in het leven van David. Zijn *broeders* kwamen tot hem in de spelonk Adullam, maar verder ook ieder die in moeilijkheden verkeerde, ieder die een schuldeiser had en ieder die verbitterd was. In de eerste categorie zien wij een beeld van hen die de Heer al kennen en die weten dat Hij hen op grond van het verlossingswerk Zijn 'broeders' noemt (vgl. Ps. 22:23; Joh. 20:17). De tweede groep werd gevormd door degenen die door de nood gedreven tot David kwamen. Hierin zien wij allen die de roepstem van de Heiland horen en die gevolg geven aan Zijn vriendelijke uitnodiging: 'Komt tot Mij, allen die vermoeid en belast bent, en Ik zal u rust geven' (Matt. 11:28).

Het is opmerkelijk dat Christus juist in het evangelie naar Matteüs als de verworpen Koning wordt getekend, die het Middelpunt wordt van allen die tot Hem de toevlucht nemen. Hij heeft dus toch een volk dat Hem volgt en aan deze volgelingen openbaart Hij de *Vadernaam*. Hij houdt Zich nu niet bezig met de handhaving van Zijn koninklijke rechten, maar Hij vergadert een volk uit Israël

en uit de wereld om daaraan de naam van de Vader bekend te maken: 'Niemand kent de Vader dan de Zoon, en hij aan wie de Zoon [Hem] wil openbaren' (Matt. 11:27; vgl. Joh. 17:6, 26). Dat is het werk van Zijn genade, dat Hij in de huidige tijd tot stand brengt door middel van de Heilige Geest die Hij naar de aarde heeft gezonden. De Geest toont ons de heerlijkheid van de Vader en de Zoon en Hij brengt ons als de familie van Gods kinderen bijeen rondom Christus onze Heer. Zo zien wij in Matteüs 18:20 dat de Heer het Middelpunt is van Zijn volgelingen, die in Zijn naam vergaderd zijn. Wij vormen een volk dat is afgezonderd van de wereld, een hemels gezelschap, een familie van priesters. Wij verblijven in Gods tegenwoordigheid en scharen ons in aanbidding rondom God en het Lam.

Zoals David niet alleen het *middelpunt* maar ook de *aanvoerder* van zijn volgelingen was, zo is Christus niet slechts het *Middelpunt* maar tevens de *Leidsman* van allen die Hem toebehoren (Hebr. 12:2). Vanuit de plaats waar wij verkeren in Zijn nabijheid gaan wij uit voor Zijn naam. Het zijn bij Hem is de voorbereiding die wij nodig hebben voor onze taak als gezanten van Hem in de wereld. Van de discipelen staat geschreven dat Christus hen riep om (1) bij Hem te zijn, en (2) opdat Hij hen zou uitzenden om te prediken (Marc. 3:14). David werd de aanvoerder, de bevelhebber van allen die de toevlucht tot hem namen. Zo is Christus niet alleen de Heiland, maar ook de *Heer* en *Meester* van allen die tot Hem gekomen zijn. Hij heeft gezag over ons en Hij wil ons aanvoeren in de strijd die wij hebben te strijden voor Zijn naam. De discipelen die met de Heer waren geweest, werden na de opstanding strijdbare helden en moedige getuigen van Hem. Hun vijanden moesten toegeven 'dat zij mét Jezus waren geweest' (Hand. 4:13). Het leven in de tegenwoordigheid van de Heer had een duidelijk stempel op hen gedrukt en hen geschikt gemaakt voor de geestelijke strijd die zij moesten voeren.

De volgelingen van David leerden van *hem* en zodoende veranderden ze van moedeloze mensen in strijdbare *helden*. En zo gaat het met allen die met hun zorgen en moeiten de toevlucht tot Christus nemen: als leerlingen van Hem worden wij veranderd naar Zijn beeld en gaan dan van kracht tot kracht in de strijd. Wij vormen Gods 'legermacht' op aarde, aangevoerd door de verheerlijkte Heer, die de macht van de boze heeft overwonnen en hem heeft verslagen met diens eigen zwaard. Wij strijden de geestelijke strijd in Zijn kracht en behalen overwinningen tot eer van Hem, die Zijn tienduizenden heeft verslagen. Ja, wij zijn zelfs méér dan overwinnaars door Hem die ons heeft liefgehad (Rom. 8:37).

Van Davids helden lezen wij elders dat er van dag tot dag tot hem kwamen om hem te helpen, zodat het ten slotte een groot leger werd, als een leger Gods (1 Kron. 12:22). Zij waren moedig als leeuwen, en vlug als gazellen op de bergen. Zij bogen zich voor het gezag van David en hielpen hem om het koningschap te verwerven (1 Kron. 11:10). Zij waren de eersten die zich onder zijn gezag stelden, hoewel hij zijn heerschappij over Israël nog niet had aanvaard, en zij droegen in belangrijke mate ertoe bij dat zijn autoriteit erkend werd onder het volk van God en onder de omringende volken. Wanneer wij dit op onszelf toepassen, dan behoren wij tot het getal van Christus' helden als wij Hem reeds in de tijd van Zijn verwerping het gezag geven dat Hem toekomt en strijden voor de eer van Zijn naam. Hij wil ons leiden als onze Heer door middel van het Woord en de Geest van God, ook al is de tijd van Zijn openlijke heerschappij nog niet aangebroken. Volgen wij onze hemelse Heer?

In dit vierde hoofdstuk zien wij de voorrechten die wij als gelovigen genieten doordat wij verbonden zijn met een verworpen Heer, die Zijn plaats heeft ingenomen aan Gods rechterhand in de hemel. David genoot in de tijd van zijn verwerping ook bijzondere voorrechten. Dat is het voorbeeld waarover wij willen nadenken: Hebt u niet gelezen wat David deed?

4. Hebt u niet gelezen wat David deed?

‘In die tijd ging Jezus op de sabbat door de korenvelden. Zijn discipelen nu kregen honger en begonnen aren te plukken en te eten. Toen de farizeeën dit echter zagen, zeiden zij tot Hem: Zie, Uw discipelen doen wat niet geoorloofd is te doen op sabbat. Hij echter zei tot hen: Hebt u niet gelezen wat David deed toen hij honger had, en zij die bij hem waren? Hoe hij het huis van God inging en de toonbroden at, die hij niet mocht eten, en ook zij niet die bij hem waren, behalve alleen de priesters?’

Matteüs 12:3-4

4.1. De vrijheid waarmee Christus ons heeft vrijgemaakt

Mag dat: aren plukken op de sabbat? De farizeeën wilden de discipelen van de Heer Jezus verbieden om van het op het veld staande koren te eten, maar Hij verdedigde hun handelwijze door te wijzen op een voorval uit het leven van David. Dit toont ons in de eerste plaats van hoeveel waarde de Heer het Oude Testament

achte. Hij liet Zich in alle dingen leiden door Gods Woord. Hij leefde eruit en hield het ook aan anderen voor. Christus beriep Zich op de Schrift, zoals Hij dat ook elders wel deed: 'Hebt u niet gelezen (...)?' Met andere woorden: de farizeeën hadden beter kunnen weten als ze hun Bijbel maar beter hadden gelezen! Een soortgelijk verwijt maakte Paulus de gelovigen in Galatië, die ook wettisch gezind waren: 'U die onder (de) wet wilt zijn, luistert u niet naar de wet?' (Gal. 4:21). Zij zouden voor wetticisme bewaard zijn gebleven, als zij beter naar de wet hadden geluisterd en de lessen van de Schrift ter harte hadden genomen. De discipelen van de Heer mogen leven in de vrijheid waarmee Hij hen heeft vrijgemaakt.

In de tweede plaats is het van belang erop te letten dat de Heer Zich spiegelde aan Zijn voorvader, koning David. Hij trok een parallel tussen David en zijn mannen enerzijds, en Zichzelf en Zijn volgelingen anderzijds. Dit is niet zonder reden, want in het voorgaande hoofdstuk werd Hij getekend als de verworpen Messias (zie Matt. 11:16-25). En zo ging ook Dávid een weg van smaad en lijden, toen hij op de vlucht was voor Saul en zijn toevlucht zocht in het heiligdom te Nob (vgl. Matt. 12:3-4 met 1 Sam. 21). Hoewel David de gezalfde des Heren was, was zijn weg naar de troon lang en moeizaam. In zijn lijdensweg is hij een treffend beeld van de lijdende Knecht des Heren, en in zijn volgelingen zien wij een voorbeeld van de discipelen van Christus die met Hem de weg van het lijden gaan.

4.2. Het voedsel van het heiligdom

David zorgde voor zijn mannen, en zo zorgt Christus voor degenen die Hem toebehoren. David ging het huis van God binnen en at daar van de toonbroden, en ook zij die bij hem waren. Dat was

de vrijheid waarin zij stonden; en dit is een prachtige illustratie van de *christelijke vrijheid*. Want de Heer geeft ons in de tijd van Zijn verwerping een plaats in het hemelse heiligdom dat Hij is binnengegaan; en wij bezitten daar een priesterlijk deel en een priesterlijke positie (vgl. Hebr. 10:19-22; 1 Petr. 2:5; Openb. 1:6).

Wat de mannen van David deden was eigenlijk voorbehouden aan de priesters. Elke sabbatdag werden de toonbroden in de tabernakel ververst en de broden die dan een week in het heiligdom hadden gelegen, moesten door de priesters op een heilige plaats worden gegeten (Lev. 24:5-9). Het was *heilig* voedsel, het voedsel van het *heiligdom*. Deze broden, bedekt met zuivere wierook, vertegenwoordigden de twaalf stammen van Israël. Als God deze broden zag, dan dacht Hij aan Zijn volk en kon Hij in welgevallen op hen neerzien. Zo ziet God nu in welgevallen op al Zijn kinderen neer, omdat zij in Christus in volmaaktheid voor Zijn aangezicht zijn gesteld en overdekt zijn met de aangenaamheid van de Geliefde (Ef. 1:3-6). Zoals de tafel de toonbroden droeg in het heiligdom, zo draagt Christus ons als een hemels volk voor Gods aangezicht. In Hem zijn wij heilig en veilig, en liefelijk voor God. Welnu, dáármee mogen wij ons als een heilig priesterdom figuurlijk gesproken voeden: met dat wat wij in Christus geworden zijn voor het aangezicht van God, in de Mensenzoon die door de wereld is verworpen maar door God is verhoogd aan Zijn rechterhand in de hemel.

Met dit voorbeeld verdedigde Christus de handelwijze van Zijn discipelen. Zij waren vrij om op sabbat van de korenaren te eten, zoals de mannen die David vergezelden de vrijheid kregen – zeer waarschijnlijk was dat ook op de sabbat – van het bijzondere voedsel van het heiligdom te eten. Er is dit verschil: de aren zijn nog geen complete broden, maar vormen wel de grondstof ervan. De aren doen speciaal denken aan het leven dat uit de dood van

Christus is voortgesproken (Joh. 12:24-25). Hij is de Eersteling uit de doden en wij zijn *met Hem* opgestaan ten leven. Zijn leven is ware spijs voor onze zielen en wij genieten de vrijheid – die de wet niet gaf en ook niet kón bieden – om ons geestelijk te voeden met het nieuwe leven, het opstandingsleven.

David met het hoofd van Goliat

Door: Michelangelo Merisi da
Caravaggio (1573-1610).
Kunsthistorisch museum Wenen.

4.3. Het wapen van het heiligdom

David nam echter niet alleen het *voedsel*, maar ook het *wapen* dat in het heiligdom voorhanden was: het zwaard van de Filistijn Goliat (1 Sam. 21:9). En hoewel de Heer Jezus hier verder niet op zinspeelt in Matteüs 12, denk ik dat wij uit het vervolg van de geschiedenis van Davids verblijf te Nob ook het nodige kunnen leren. Wij hebben namelijk niet alleen voedsel nodig om het nieuwe leven te kunnen onderhouden, maar tevens een wapen om de strijd met de vijand te kunnen aanbinden. Het is het wapen van het heiligdom, dat zijns gelijke niet kent! Het is het wapen dat volkomen beantwoordt aan Gods eisen van gerechtigheid en heiligheid. Wat wordt ons voorgesteld in dit wapen? Het was het wapen van David, dat hij de reus Goliat ontnam nadat hij deze had gedood met diens eigen zwaard (1 Sam. 17:51,54). Het wás

het wapen van de Filistijn, maar voortaan behoorde het *David* toe.

Zo heeft Christus de satan overwonnen, die de macht had over de dood. Dood en graf waren de wapens van Zijn machtige tegenstander (Hebr. 2:14). Maar hóe heeft Christus hem de doodsteek gegeven? Dat heeft Hij gedaan door Zélf in de dood te gaan en de duivel te verslaan met diens eigen machtsmiddelen. Voortaan is de macht over de dood in handen van de opgestane Heer, die de sleutels bezit van de dood en de hades (Openb. 1:18).

Maar in de geestelijke toepassing is het zo, dat Christus ons laat delen in de gevolgen van Zijn overwinning en ons om zo te zeggen ook dit wapen in handen geeft (evenals de mannen van David veilig waren achter het zwaard dat hij hanteerde). Want wij dragen altijd de *doding* van Jezus in het lichaam om, opdat ook het *leven* van Jezus in ons lichaam openbaar wordt (2 Kor. 4:10). Omdat wij met Christus gestorven zijn, kunnen wij onze leden die op de aarde zijn – en waarin de macht van de vijand nog steeds werkzaam is – doden (Kol. 3:5). Enerzijds hebben wij dus *voedsel* nodig om het nieuwe leven te onderhouden, maar anderzijds een *wapen* om de werkingen van het vlees te doden. Wat een genade dat de ware David in deze beide belangrijke behoeften voorziet!

Samenvattend zien wij in dit laatste hoofdstuk de rijke zegeningen die wij als christenen bezitten, maar ook de grote verantwoordelijkheid die samenhangt met het leven ‘in de tussentijd’. Het gaat om de vijf beginselen van de nieuwe bedeling.

5. De vijf principes van de nieuwe bedeling

‘Of hebt u niet gelezen in de wet, dat op de sabbat de priesters in de tempel de sabbat ontheiligen en onschuldig zijn? Ik zeg u echter: iets groters dan de tempel is hier. Als u echter had geweten wat het is: ‘Barmhartigheid wil ik en geen offer’, dan zou u de onschuldigen niet hebben veroordeeld. Want de Zoon des mensen is Heer van de sabbat’.

Matteüs 12:5-8

5.1. Een nieuw priesterschap

De eerste acht verzen van Matteüs 12 bevatten vijf principes of gedragsregels voor ons als christenen in deze bedeling, waarin de Heer is *verworpen* door Zijn eigen volk – evenals dat gebeurde met Zijn voorloper Johannes de Doper (zie het verband met Matt. 11). Het gaat om de volgende principes, waarvan het *eerste* al besproken is; zie hoofdstuk 4 van deze brochure. Wij vatten dit nog kort samen: Jezus en Zijn volgelingen handelen als *priesters*

in het hemelse heiligdom gedurende de tijd van de verwerping van de Heer, evenals David en zijn mannen het huis Gods binnen gingen en de toonbroden aten (1 Sam. 21:1-9; Matt. 12:3-4). In Matteüs 12 gaat het om het eten van *korenaren*, die een beeld zijn van de Heer in Zijn opstanding uit de dood (Joh. 12:24; 1 Kor. 15:20,23).

De gelovigen die tot de Gemeente behoren, hebben een hémelse roeping. Wij hebben vrijmoedigheid om in te gaan in het heiligdom door het bloed van Jezus. Wij hebben ook een grote Priester over het huis van God: de verhoogde Heer aan Gods rechterhand (Hebr. 10:19-22). Het heiligdom is onze 'schuilplaats' en wij mogen ons in Gods tegenwoordigheid voeden met Christus, de opgestane en verheerlijkte Heer. Hij is het voedsel van het heiligdom. De toonbroden spreken tevens van de hemelse positie van de Gemeente. De twaalf broden symboliseren Gods volk, in Christus aangenaam gemaakt en door Hem gedragen in Gods tegenwoordigheid.

5.2. Een nieuw perspectief: de rust van God

In Matteüs 12:5 zien wij dat de Heer nog doorborduurt op het thema van – zoals wij het soms wel uitdrukken – het algemeen priesterschap van de gelovigen. Hij vergelijkt de discipelen weer met de priesters, die zelfs op de sabbatdag dienst deden in het heiligdom. Zij deden daar hun werk en ontheiligden de sabbat, maar waren toch ónschuldig. Het was immers Gods wil dat op de sabbat nog extra offers werden gebracht boven het dagelijks brandoffer (Num. 28:9-10). Hoewel de priesters in de tempel *op sabbat* werkten, konden zij rustig hun taak vervullen. Zo waren ook de discipelen van de Heer *onschuldig* als zij aren plukten

en aten op sabbat, zolang zij maar niet handelden tegen *Zijn* geboden.

Dit is een indicatie dat de sabbatswetten niet gelden in deze bedeling. In de begintijd van het christendom voerde men hevige debatten over de vraag of de gelovigen uit de heidenen zich ook moesten onderwerpen aan de wetten van Mozes, maar toen is eens voor altijd vastgesteld dat zij dit juk *niet* hoefden te dragen (Hand. 15:1-29). Er is echter wel een gééstelijke toepassing te maken. Voor ons geldt een sabbatsrust, doordat wij 'rusten' van ons leven in de zonde en nu met Christus zijn opgestaan tot een *nieuw* leven. De rust van de *nieuwe* schepping vervangt de oorspronkelijke sabbatsrust in de hof van Eden, die door de zonde verstoord was. En in de tweede plaats: wij zijn 'priesters' en het is ons geoorloofd het heiligdom te betreden 'op de sabbat', dus in de Geest te naderen in de tegenwoordigheid van God en in te gaan tot Zijn rust op grond van het volbrachte werk van Christus (Hebr. 4:8-11). Wij hebben vrede *met* God en wij genieten ook de vrede *van* God (Rom. 5:1; Fil. 4:7). De sabbatsrust die overblijft voor het volk van God is echter ook een profetische verwijzing naar de rust van het Vrederijk.

5.3. Een nieuwe tempeldienst

Het *derde* principe is ook van groot belang. De joodse tempeldienst is vervangen door de christelijke eredienst, die niet gebonden is aan tijd of plaats. Wij aanbidden de Vader in geest en waarheid (Joh. 4:23-24). Wij mogen *voortdurend* een loffer brengen aan God, dat is de vrucht van de lippen die Zijn naam belijden (Hebr. 13:15).

Christus kon van *Zichzelf* zeggen, want Hij is God en Mens in één Persoon: 'Méér dan de tempel is hier' (Matt. 12:6). Hij was ook

méer dan Salomo, die de tempel bouwde (Matt. 12:42). De hele volheid van de Godheid woont lichamelijk in Hem (Joh. 2:21; Kol. 2:9). De tempel van Zijn lichaam spreekt echter ook van de *Gemeente*, die in deze bedeling Zijn 'lichaam' op aarde is en de woonplaats van God in de Geest (Ef. 2:20-22). Dit vervangt iedere aardse tempel, die met *handen* gemaakt is.

5.4. Een nieuwe leidraad: barmhartigheid bewijzen

Het *vierde* devies van de nieuwe bedeling is: '*Barmhartigheid wil Ik en geen offerande*' (Matt. 12:7a). Wetticisme leidt altijd tot veroordeling van *onschuldigen* (Matt. 12:7b). Voor de reinen is echter alles rein (Tit. 1:15). Een veroordelende houding ten opzichte van anderen gaat meestal samen met (zelf)verheffing van het godsdienstig establishment. Wij zien dat ook in de evangeliën (vgl. Luc. 18:9-14).

Dit woord van de Heer over de noodzaak van het betonen van barmhartigheid is een citaat uit de profeet Hosea: '*Want in liefde heb Ik behagen en niet in slachtoffer, in kennis van God en niet in brandoffers*' (Hos. 6:6). De Heer citeerde het ook bij de roeping van de tollenaar Matteüs (Matt. 9:13). Christus kwam niet om rechtvaardigen te roepen, maar *zondaars*. Wij zouden ook barmhartigheid moeten tonen jegens de mensen in onze omgeving, want het is nog steeds genadetijd. Wij kunnen allerlei uiterlijke vormen in acht nemen en onze offeranden brengen, evenals een vrome Jood dat deed. Maar dat heeft voor God geen waarde, *als het niet gepaard gaat met een gezindheid van echte liefde, mededogen en ontferming*.

5.5. Een andere koning: Jezus is Heer

De Heer Jezus spreekt met een groter gezag dan de wetgever *Mozes*, die het volk Israël uit Egypte leidde (vgl. Hebr. 3:3). Hij legt nog een *vijfde* beginsel vast, dat tevens een profetie is. Jezus is Heer! Dat is ook het getuigenis van de apostelen in het boek Handelingen, en het werd door hun tegenstanders bevestigd (Hand. 2:36; 5:31; 10:36; 17:7). De Zoon des mensen is *Heer* van de sabbat, lezen wij hier (Matt. 12:8). *Hij* stelt de regels vast voor ons gedrag als gelovigen – en die vinden wij in detail in de rest van het Nieuwe Testament.

Maar het feit dat de Mensenzoon de *Heer van de sabbat* is, is tevens een verwijzing naar het komende Vrederijk, waarin alle tong zal belijden dat Jezus Christus *Heer* is, tot heerlijkheid van God de Vader (Fil. 2:10-11). Hij is aller Heer, de Erfgenaam van alle dingen (Hand. 10:36; Ef. 1:22). Bij Zijn wederkomst zal Hij Zijn regering aanvaarden en dan zal de ware sabbatsrust aanbreken voor het volk van God en voor de hele schepping. Wat een vooruitzicht!